

In meer dan twaalf steden in de Verenigde Staten wordt sinds vorige week gestaakt door werknemers van supermarktketen Walmart. Ze eisen een eerlijk salaris en betere arbeidsomstandigheden. Niet alleen trotseren duizenden niet-vakbondsleden in wilde stakingen de toorn van het grootste bedrijf van de VS – ze winnen ook nog eens.

Walmart heeft een beruchte reputatie als het gaat om de werkomstandigheden. Door de omvang en de dominante positie op de markt kan het bedrijf het zich permitteren de arbeidskosten zo laag mogelijk te houden. De werknemers worden hierdoor hard getroffen. Lage lonen en onvoorspelbare roosters, die vaak uit minder uren bestaan dan de fulltime uren die de arbeiders willen, zorgen voor armoede.

Een onderzoek uit 2011 toont aan dat werknemers van Walmart ongeveer twaalf procent minder verdienen dan collega's in dezelfde sector. Vaak wordt het loon te laat uitgekeerd of mist er een deel, en klagen werknemers over gevaarlijke werkomstandigheden door de enorme werkdruk.

Het zal daarom niemand verbazen dat de stakers het leven zuur wordt gemaakt. De kwetsbare positie van de stakers maakt deze stakingsgolf dan ook des te bijzonder. Geen van de stakers is lid van een vakbond, zij worden dus niet beschermd. Walmart staat er, in de vijftig jaar dat het bedrijf bestaat, om bekend vijandig tegenover de vakbond te staan.

Normaal gesproken worden werknemers die zelfs maar hintten naar vakbondslidmaatschap hard aangepakt. Diverse malen heeft het bedrijf complete vestigingen gesloten in plaats van toe te staan dat kleine groepen werknemers lid zouden worden van de bond.

Het massale verzet wat nu los komt, volgt op eerdere stakingen in september bij negen vestigingen van het bedrijf in en rondom Los Angeles en werkonderbrekingen in Californië en Illinois. Ditmaal staken de werknemers dus zonder vakbondsbescherming en maken hiermee gebruik van een tactiek uit het begin van de twintigste eeuw toen vakbonden in feite illegaal waren. Toen hadden arbeiders geen andere keuze dan de wet te overtreden, het werk neer te leggen en alles te riskeren voor de onzekere hoop dat het iets op zou leveren. Soms wonnen ze, maar meestal verloren ze.

De stakingen van vandaag de dag laten zien dat er sprake is van een nieuwe strijdbaarheid binnen de arbeidersklasse die we ook al zagen tijdens de grote protesten in Wisconsin en de docentstaking in Chicago. Vakbonden zijn betrokken bij het organiseren van de werknemers, maar niet op de gebruikelijke manier. De werknemers organiseren met hulp van groepen als de Organization United, Respect at Walmart (OUR Walmart), Warehouse Workers United en Warehouse Workers for Justice.

Deze groepen worden door de vakbond gefinancierd maar opereren autonoom. Ze nemen niet deel aan collectieve onderhandelingen, maar helpen de werknemers met de bescherming van hun rechten en pleiten voor beleid en regelgeving om het leven op het werk te verbeteren. Tot nu toe is de staking heel succesvol. Stakers van een vestiging in de buurt van Chicago gingen weer aan het werk met tewerkstellingsgarantie en toezeggingen van de directie dat de illegale vergelding van de staking zou stoppen. Ze kregen zelfs betaald voor de dagen dat ze staakten. En dit is slechts het begin. Werknemers dreigen inmiddels ook het werk neer te leggen op Black Friday, de dag voor feestdag Thanksgiving, wat de meest lucratieve dag is voor winkels zoals Walmart.

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu

VS: wilde stakers trotseren supermarktgigant Walmart

Contributed by Kees Hoogendijk

vrijdag, 19 oktober 2012 - Last Updated vrijdag, 19 oktober 2012
